

REVISTA ECONOMICĂ.

Organ financiar-economic.

Organul oficial al „SOLIDARITĂȚII“, asociațiune de institute financiare ca însoțire.

Apare odată pe săptămână.

Membri ai asociațiunii „SOLIDARITATEA“ sunt:

Agricola (Ecica), Agricola (Hunedoara), Agricola (Lugoș), Agricola (Sebeșul-săsesc), Albina, Ancora, Ardeleana, Arieșana, Arina, Armonia, Auraria, Aurora (Baia-mare), Avrigeana, Băndăna, Banca Poporală (Caransebeș), Banca Poporală (Dej), Banca Poporală, (Arpașul-inf.) Beregsana, Berzovia, Bihoreana, Bistrițana, Boșana, Brădetul, Buciumana, Cassa de împrumut ca însoțire (Bicaz), Cassa de păstrare (Mercurea), Cassa de păstrare (reuniune) (Săliște), Câmpiana, Cârțișoara, Chiorana, Chișetelana, Codreana, Codrul, Comuna, Concordia (T.-Uzdin), Cordiana, Coroana (Bistrița), Coroana (Timișoara), Corvineana, Creditul, Crișana, Cugiereana, Decebal, Detunata, Doina, Drăganul, Dunăreana, Economia (Cohalm), Economul, Făgețana, Frăția, Frățietatea, Furnica, Geogeană, Gloria, Grănițerul, Hațegana, Hondoleana, Însoțire de credit (Veștem), Institut de credit (Mehadia), Institut de credit (Gavosdia), Isvorul (Sângeorgiu), Isvorul (Sebeșul-inf.), Iulia, Lăpușana, Ligediana, Lipovana, Lucașfărul, Lumina, Mărgineana, Mercur, Mielul, Minerva, Munteana (Corniareva), Murășiana, Murășianul, Nădlăcana, Negoiul, Noiana, Olteana, Oraviciană, Orientul, Panciovana, Patria, Piatra, Plugarul (Cacova), Plugarul (Săcădate), Poporul (Lugoș), Poporul (Săliște), Porumbăceana, Progresul, Reuniunea de împrumut și păstrare (Ilva-mare), Rîureana (Cap.-Măndăștur), Săcana, Sătmăreana, Sebeșana (Caransebeș), Sebeșana (Sebeșul săs.), Secășana, Seldăgeana, Sentinela, Șercăiana, Silvania, Someșana, Speranța (Hosman), Steaua, Târnavăneana, Țibleşana, Timișana, Uptiana, Unirea, Vatra, Victoria, Viitorul, Voileana, Vlădeasa, Vulturul (Sânsmărtin), Vulturul (Tășnad), Zărândeana, Zlăgnea.

Prețul de prenumărare:

pe 1 an K 12—, pe 1/2 an K 6—

Redactor responsabil:

CONSTANTIN POPP.

Taxa pentru inserțiuni:

de spațiul unui cm² câte 10 fileri.

Datorințele publicului nostru față de mișcarea cooperativă.

În primarticolul din Nr. precedent al «Revistei Economice» am arătat cât de fără vlagă a fost și este mișcarea cooperativă la noi Românii din Ungaria și pașii, ce are să-i întreprindă «Asociațiunea» cu ajutorul darului dlui V. Stroescu, pentru a eși în fine, și noi din cercul vișios, în care ne învărtim de aproape 40 de ani.

În articolul de față voim să arătăm, că lucrarea «Asociațiunii», pentru întruparea operației, așa cum ea este contemplată, deși ne apare mult promițătoare și în tot cazul însemnează un mare progres față de încercările mai mult pe dibuite de până acum, — totuș pentru ca aceasta lucrare să izbutească, are trebuință neapărată de concursul desinteresat al întregii obști românești.

Izbutind lucrarea pentru întruparea operației în satele noastre, ea va reformă întreagă viața sufletească și întreagă situația economică a poporului nostru. Tocmai pentru aceea, fiind această lucrare de o importanță epocală, ea reclamă conlucrarea tuturor factorilor vieții noastre publice.

Prin înființarea *băncilor populare* în toate satele noastre se țintește în primul rând a înlesni poporului nostru un *credit ușor de obținut și ieftin*. Se are mai ales în vedere a se da posibilitate tuturor, bogați și săraci, să *economizeze* banul câștigat.

Prin mijlocirea acestor bănci populare se țintește la sporirea și îmbunătățirea mijloacelor de *producțiune*: cumpărarea de pământ, mașini economice perfecționate, vite de soiuri mai alese, și în genere îmbunătățirea agriculturii și a tuturor ramilor acesteia și prin ele a stării materiale a țaranului nostru.

Prin mijlocirea acestor bănci se țintește, mai departe, la înlesnirea modului de *valorizare* a întregii producțiuni a poporului nostru, adică a tuturor produselor agricole, ale industriei de casă etc.

Prin mijlocirea acestor bănci populare se va ajunge, cu timpul, să se poată combate cu mai mult efect *luxul* și să se promoveze *cumpătul* și *trezvia*; se va promovă mai departe cauza culturală a poporului nostru, adunându-se cu ajutorul lor, fonduri, din cari să se ajute școalele și bisericile, să se aranjeze cursuri pentru amplificarea cunoștințelor poporului, pentru procurarea de cărți și ziare și alte mijloace necesare pentru înaintarea în cultură, în moralitate și bunăstare.

Astfel, precum vedem, nu sunt numai fraze goale cele-ce se adscriu, cu drept cuvânt, ca atribuțiuni ale băncilor populare.

Căci aceste institute au produs de fapt, pretutindeni unde s'au înființat și au fost bine conduse, rezultatele cele mai salutare. Astfel de rezultate vor produce, neapărat, și la noi.

Tocmai de aceea se cere la înfăptuirea lor concursul întregii obști românești, fără de care mișcarea ce se pornește, nu ar putea să iee mai îngrabă un avânt.

Și cari sunt acești factori, al căror concurs este reclamat pentru norocoasa reușită a cooperăției la poporul nostru?

Iată cari sunt după părerea noastră acești factori:

1. «Asociațiunea» cu despărțămintele și agenturile sale;
2. «Solidaritatea» și băncile noastre;
3. *Consistoarele*, oficiile protopopești și preoțimea;
4. *Reuniunile și conferințele* învățătorești;
5. *Reuniunile noastre economice*;
6. *Ziarele și revistele*;
7. *Școlalele*;
8. *Privații* și mai ales clasa noastră cultă și toți cei situați mai bine materialicește.
9. *Partidul nostru național*.

«Asociațiunea» va avea să lucreze prin *comisia permanentă*, instituită de comitetul central și *conferențiarul cooperativ*, care trebuie să fie sufletul acestei mișcări.

Dar la «Asociațiune» mai este angajat și un *conferențiar agronomic*. Acesta va trebui să-și pună și dânsul de problemă, pe lângă propagarea cunoștințelor agricole, și propaganda pentru întruparea cooperăției, chestiune care cadrează foarte bine cu problemele principale ce i s'au încredințat spre rezolvire și care, înfăptuindu-se, va rămâne ca un document nepieritor al trecerii sale prin comunele noastre.

Frumoasă activitate pot și trebuie să dea voalte și *despărțemintele «Asociațiunii»*. Având aceste la îndemână modele de statute, de regulamente și toate tipăriturile necesare, având de asemenea scrierile ce s'au anunțat din partea conferențiarului cooperativ, adică cartea de propagandă și cea de contabilitate, — li se va ușura nespuse de mult începerea și continuarea unei lucrări pentru întruparea cooperativelor în comunele de pe teritoriul despărțământului lor.

Iar dacă conferențiarul, în trecerea lor prin centrele despărțemintelor, vor profita de ocazie pentru a da și lămuriri practice, la fața locului, persoanelor dela conducerea despărțemintelor, lucrul va merge, în tot cazul, mai bine și mai cu spor.

Un rol, nu de puțină însemnătate, pot să aibă și *agenturile «Asociațiunii»* în propaganda întreprinsă pentru întruparea cooperăției. Așa că, e necesar, ca conferențiarul să țină samă și de aceste organe ale «Asociațiunii» în lucrarea lor.

Al doilea factor și, poate, cel mai important în multe privințe, pentru promovarea co-

operației la poporul nostru este «*Solidaritatea*» și *băncile*.

Prin întruparea cooperăției băncile, cum am arătat și cu alte ocazii, nu pot decât să profite. De aceea și ele, chiar în interesul propriu, trebuie să sprijinească mișcarea cooperativă.

Astfel băncile să nu întrelase a se interesă de soarta acestor instituții menite să desăvârșească organizarea noastră economică-financiară.

Lor le este cu atât mai ușor a o face aceasta, pentru că în serviciul lor au specialiști cari se pot introduce cu înlesnire în tainele cooperăției, pot participa ca sfătuitoari și îndrumători la înființarea și controlarea cooperativelor, iar băncile intrând în legături de afaceri cu cooperativele.

Va fi bine să facă acest lucru și pe motivul, că unele bănci și-au dat concursul lor și până acum la întruparea cooperăției, și, pe cum credem, cu folos și pentru o parte și pentru cealaltă.

Iată pentru ce «*Solidaritatea*» și băncile, e bine, să aprofundeze chestia cooperăției și să o promoveze și ele cu toată bunăvoința și cu toate mijloacele, de cari dispun.

Preoțimea romano-catolică din țară conduce o centrală a cooperativelor creștine. Se vede, deci, că cooperăția, de care ne ocupăm, este compatibilă și cu misiunea preoțimii și astfel nici preoțimea noastră nu trebuie să rămână la o parte, indiferentă, când se tractează de îmbunătățirea sortii materiale și morale a poporului românesc.

Consistoarele noastre sunt datoare să sprijinească și ele mișcarea cooperativă, ce se pune la cale de către «Asociațiune». Ele trebuie să dea mandat și instrucții oficiilor protopopești și preoțimii, ca să se însirue în rândul celor ce vor lucra în interesul mișcării cooperative, contribuind cu sfaturile lor la rezolvirea cât mai grabnică și cât mai bine a acestei probleme de atâta importanță pentru viitorul poporului nostru.

Consistoarele vor trebui să iee dispoziții, înainte de toate, ca în institutele teologice și pedagogice, ce stau sub jurisdicțiunea lor, să se propună și cunoștințe din Economia națională, să se țină cursuri din acest domeniu cu elevii acestor institute și mai ales să se folosească, spre acest scop, de conferențiarul cooperativ al «Asociațiunii», care are îndatorirea de a ține astfel de cursuri în institutele teologice și pedagogice, cum și cu preoțimea și învățătorimea.

Invățătorii pot să promoveze mișcarea cooperativă, dacă se vor interesa de ea, mai ales, în adunările reuniunilor și în conferențele lor, unde, odată într'un loc, altă dată într'altul, conferențiarul cooperativ al «Asociațiunii» să le dea îndrumări practice din sfera cooperativelor, de asemenea însărcinându-se învățătorii, cari conduc un fel sau altul de cooperative, să țină prelegeri practice colegilor lor asupra diferitelor materii din domeniul cooperației. Pe lângă materiile de specialitate, ce se tratează de obicei în reuniunile și conferențele învățătoresști, temele din domeniul cooperației le socotim cele mai vrednice de a fi luate în programul lor de activitate.

E și timpul să-și împlinescă învățătorii noștri datorința și în această privință, cum, fie zis spre lauda lor, și-o împlinesc, cu mult succes, frații lor din România, unde cooperativele sunt conduse, aproape toate, numai de învățători.

Frumoasă misiune de îndeplinit pentru întruparea cooperativelor au și puținele noastre reuniuni economice. Dintre aceste «*Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiiului*» a făcut și face servicii, nu se poate mai bine, acestei probleme de viață pentru poporul nostru. Ea lucră, cu bun succes, de 20 de ani, între altele, pentru promovarea chestiei «*Insoțirilor de credit sistem Raiffeisen*». A înființat un număr frumos de astfel de bănci populare în comunele din comitatul Sibiiului și, la sfatul și îndemnul ei, s'au înființat un număr considerabil de astfel de bănci și în diferite comune din alte comitate. Suntem siguri, că această reuniune harnică va urma și în viitor, cu aceeași stăruință vrednică de imitat, întru realizarea programului său: de a înființa măcar însoțiri de credit sistem Raiffeisen în toate comunele de pe teritoriul comitatului Sibiiu.

Celelalte reuniuni economice ale noastre ar trebui să stăruie și ele pentru întruparea chestiei cooperative în comunele din cercul lor de lucrare, așa cum face Reuniunea agricolă dela Sibiiu.

Ziarele și revistele noastre trebuie să dea, în viitor, și ele o mai mare atențiune problemelor din domeniul cooperației, să îndemne, să încurajeze, să laude pe cei ce se pun cu toată inima în serviciul cooperativelor, mai de parte să publice mai adeseori articole privitoare la mișcarea cooperativă, întocmind astfel lucrurile ca această chestiune să fie în continuu la suprafață.

Presei îi revine îndeosebi sarcina de a regenera spiritul public infectat de boala urită a materialismului. Cooperativele nu se vor

putea desvoltă fără de *altruism și fără de jertfe*, la cari trebuie să fie pregătită întregă obștea românească.

Pregătirea spiritului de jertfă trebuie să se facă cu multă însuflețire și în toate școlăle noastre. În școlăle populare, în gimnazii și în institutele teologice și pedagogice. Mai ales în aceste din urmă, unde, e neapărat necesar, ca pe viitor să se propună cât de multe noțiuni din sfera economiei naționale și, îndeosebi, din domeniul cooperației.

Publicul mare are și el număroase îndatoriri față de promovarea chestiei cooperative. Un singur om cu inima mare dintr'o comună poate să promoveze foarte mult această chestie în comuna sa. Fie că se pune în fruntea băncii sătești, fie că ajută cu bani pornirea cooperației în comună, fie că stăruie pe alte căi pentru întruparea și ducerea ei la bun sfârșit, — un singur om de bine, cu trecere în comuna sa, poate să influențeze, în definitiv, întruparea și desăvârșirea cooperației în comună.

Să iee toți pildă dela marele V. Stroescu și, în mic, să facă, fiecare în satul său, ceea ce face acel om providențial, în mare, pentru întregă românia din această țară.

Am fost amintit, că și comitetul *partidului nostru național* are și trebuie să aibă îndatoriri cu privire la promovarea chestiilor din domeniul economiei naționale. Ce e pentru noi comitetul partidului nostru național? Este, fără îndoială, cel mai înalt areopag al naționalității noastre în această țară. Deși nu are atribuțiile unui ministeriu, care, cu mijloacele ce le are la îndemână, execută legile și, între altele, dă impuls și conduce întregă viața economică a țării, totuși și comitetul partidului nostru național trebuie să-și îndrepte în măsură potențată atențiunea și asupra problemelor noastre economice, între cari aceea a cooperației este de o importanță principală, pentru că, cum am arătat chiar la începutul acestui articol, existența poporului nostru este dependentă de întărirea lui economică, iar aceasta se poate ajunge numai prin cea mai perfectă solidarizare și organizare a energiei ce rezidă în massa, în mare parte, inertă și brută a acestui popor nefericit.

Nu avem intenția să jignim pe membrii comitetului partidului nostru național, și pentru aceea îi rugăm să nu ne iee în nume de rău, cum am experiat că s'a întâmplat cu altă ocazie, dacă accentuăm și de astădată că în acțiunile mari și generale, ce trebuie întreprinse pentru progresul și întărirea neamului, comitetul partidului nostru național nu poate să rămână cu totul impasibil.

Din contră trebuie să găsească căi și mijloace pentru a promova, prin cooperatie, spiritul de asociatie, de solidaritate și de sacrificiu.

De încheiere apelăm din nou la toți factorii, cărora ne-am adresat în șirele precedente, și-i rugăm să-și dea tot concursul pentru mișcarea pentru întruparea cooperatiei la noi să poată fi dusă la bun sfârșit în viitorul apropiat.

Lege despre izlazarile comune neîmpărțite.

(Continuare.)

Cap. III. Organizarea, statutele și desființarea societății.

§. 45. Societatea o reprezintă prezidentul ei, în chestii procesuale și neprocesuale, în fața autorităților și față de persoana a treia, în cadrele determinărilor cuprinse în legea aceasta și în statute. Tot el reprezintă membrii, între limitele amintite, și în chestiile procesuale, ori neprocesuale, cari interesează în comun pe toți membrii.

Mai departe, prezidentul se îngrijește de executarea hotărârilor adunării generale, și săvârșește toate lucrările, pe cari legea, ordinațiunea, sau statutele le pun în sarcina sa.

§. 46. Pe lângă prezident, mai funcționează și comitetul.

În cercul de activitate al comitetului cad toate afacerile, pe cari legea, ordinațiunea, ori statutele le trec apriat în competența lui, precum și celelalte afaceri, cari în înțelesul legii, ordinațiunii, ori statutelor, nu sunt date în competența altor organe.

Comitetul trebuie să fie compus din prezident și cel puțin din alți patru membri.

§. 47. Prezidentul și comitetul e dator să se acomodeze, față de societate, încă și restrângerilor de cari hotărârile adunării generale leagă dreptul său de reprezentare și de dispunere.

§. 48. Societatea își alege pe prezidentul ei, membrii din comitet, și celelalte organe ale societății, în adunare generală, și întrucât statutele nu dispun altcum, din șirul membrilor. Rezultatul alegerii are să fie anunțat în opt zile comisiunii administrative.

Comisiunea administrativă e îndreptățită să nimicească alegerea, căzută pe o persoană condamnată cu putere de drept pentru crimă ori delict, izvorit din dor de câștig, ori pe o persoană din alt motiv nepotrivită.

Dacă membrii societății au întrelăsat să aleagă pe prezidentul, membrii comitetului, și celelalte organe înșirate în statute, comisiunea administrativă convoacă membrii societății la adunare generală, pentru efectuarea alegerii. Iar dacă nici așa alegerea nu se face, ba în cazuri urgente chiar înainte de încercarea alegerii, comisiunea administrativă numește în mod

provizoriu un prezident și pe celelalte organe, cu drept de activitate stabilit în lege și în statute, dintre membrii apți ai societății, în caz de necesitate și persoane potrivite din afară de cadrele societății, ori apoi încredințează cu conducerea afacerilor societății, cu acelaș cerc de activitate, pe primarul comunei, ori pe alt membru al antistiei comunale.

§. 49. Membrii aduc hotărâri cu privire la afacerile societății în adunarea generală.

În cercul de competență al adunării generale cade orice afacere, pe care legea, ordinațiunea, ori statutele o dau în competența ei.

Mai ales însă cade în competența adunării generale:

1. Modificarea statutelor și compunerea statutelor nouă.

2. Stabilirea regulamentului de pășunat, modalitățile întrebuițării pășunii și ale îngrijirii vitelor de prăsilă.

3. Alegerea, dispensarea și amovarea prezidentului și a celorlalți membri din comitet.

4. Alegerea, dispensarea și demiterea funcționarilor societății, cari nu cad sub punct 3., dacă cumva statutele nu dispun altcum.

5. Cumpărarea de realități, neînțelegându-se aici cumpărarea de competențe, pe temeul §-lui 30, 31 alineatul 4 și 34.

6. Contractarea de împrumuturi, precum și luarea asupra societății a astfel de îndatoriri contractuale, prin cari societatea intră în obligamente de valoare mai mare decât de cinci sute coroane.

7. Cu privire la imobilele aparținătoare societății, afacerile permise prin paragrafi 21=23 și prin §-ul 24 primul alineat, precum și concederea, asupra imobilelor, de exploatare, ori de folosințe extraordinare cari se abat dela menirea lor (cum ar fi: arendarea, deschiderea de mine de piatră, ori de nisip, exploatarea lemnului etc.)

8. Împărțirea capitalului mobil al societății, înstrăinarea ori împovărarea lui, cum și permiterea de a fi întrebuițat spre alt scop, divergent de misiunea ce o are.

9. Cu privire la realități, întrucât arendarea este permisă, (punct 7) legarea contractului de arendare pe timp ce trece peste trei ani.

10. Aducerea de hotărâri cu privire la începerea vreunui proces, ori la legarea învoelei în proces. (§. 45, alineatul prim.)

11. Aducerea de hotărâri în chestia stabilirii și încasării taxelor de pășunat și pentru alte folosințe, precum și în chestia repartizării taxelor de membri, și a stabilirii muncii comune, care are să fie prestată în natură.

12. Aducerea hotărârilor cu privire la planurile referitoare la investiții, ori la reparaturi, necesare la realități.

13. Stabilirea bugetului, examinarea socotelilor și votarea absolutului.

14. Deciderea asupra plânsurilor înaintate în contra hotărîrilor și a dispozițiilor luate din partea organelor și a funcționarilor societății, întrucât legea și statutele nu dispun altcum.

15. Aducerea de hotărîri cu privire la scoaterea vreunei părți din teritorul imobilelor aflătoare în legăturile societății, din aceste legături ale societății, sau cu privire la disolvarea totală a societății, și luarea de dispozițiuni devenite necesare în urma unor astfel de hotărîri. (§-ul 58).

§. 50. Adunarea generală trebuie să se țină în fiecare an cel puțin odată.

Statutele pot ordona și ținerea de mai multe adunări generale.

Despre adunarea generală se compune proces verbal, din care un exemplar trebuie, în opt zile, înaintat comisiunii administrative.

§. 51. Adunarea generală o convoacă prezidentul, iar dacă acesta e împedecat, celce în înțelesul statutelor suplinește pe prezidentul.

În afară de cazurile stabilite în statute, adunarea generală are să fie convocată totdeauna, când ea se află necesară în interesul societății, ori se ordonează din partea comisiunii administrative, sau a ministrului de agricultură.

O zecime, numărată după capete, a membrilor, poate cere ori și când convocarea adunării generale, cu indicarea motivului și scopului.

Dacă convocarea nu se face la timpul determinat din partea comisiunii administrative, ori a ministrului de agricultură, iar în cazuri, ca și cel din alineatul premergător, cel mult în timp de opt zile, adunarea generală o convoacă, la cerere, ori din oficiu, comisiunea administrativă.

§. 52. Ziua adunării generale, cu înșirarea obiectelor puse la ordinea zilei, are să fie adusă la cunoștință publică cel puțin cu 15 zile înainte, pe calea afișării unei publicațiuni, cum și pe altă cale uzată în localitate. Terminul acesta poate fi scurtat, cu permisiunea comisiunii administrative, în cazuri de urgență, dar mai scurt decât de trei zile nu poate să fie. Statutele pot stabili, că publicarea are să se facă și pe altă cale.

Hotărîri valabile se pot aduce numai cu privire la obiectele înșirate în convocare. Excepție se poate face numai cu propunerea, care are de scop convocarea unei noue adunări generale.

§. 53. Adunarea generală o conduce prezidentul. Comisiunea administrativă și ministrul de agricultură poate să trimită însă reprezentant la ea, când apoi conducerea compete acestora, și adică, în prima linie reprezentantului ministrului de agricultură.

Concluzele le anunță prezidentul. Despre publicarea lor se îngrijește prezidentul societății.

§. 54. Membrii exerciază dreptul de vot în proporția competențelor lor.

În statute are să fie stabilit cuantul cel mai mic de competență, care dă drept la un vot. La tot cazul

are un vot acela, care cu privire la folosirea pășunii are o competență, care-l îndreptățește să scoată la pășune o vită luată ca unime (o vită mare), ori alte vite egale cu ea. Cu privire la competențele cari sunt mai mici decât competența care îndreptățește la un vot: membrii se pot uni în grupuri, spre a exercia, prin împuternicit, ori împuterniciți, atâtea voturi, câte unități de vot se cuprind în competențele lor, socotite laolaltă. Dacă cei cu competențe mai mici decât competența pe care cade un vot nu vreau să se grupeze de bună voe astfel, în locul lor, exerciază dreptul un membru al antistiei comunale, designat din partea consiliului comunal.

Un membru nu poate avea mai multe voturi decât face a patra parte din toate voturile membrilor.

Intrucât dreptul de membru al cuiva, ori mărimea competenței sale, se află în stare de litigiu, până la rezolvarea chestiei pe cale judecătorească decide adunarea generală, în mod provizoriu, asupra dreptului seu de vot. La aducerea hotărîrii membrul interesat nu poate lua parte.

Membrii pot să-și exercieze dreptul de vot și prin plenipotențiați.

§. 55. În statutele societății sunt mai ales a se stabili următoarele:

1. Numele, locuința societății, și declarația, că societatea s'a constituit în înțelesul legii acesteia.

2. Numirea precisă a realităților aflătoare în legăturile societății, cu datele luate din cartea funduară și din coala catastrală pentru darea de pământ.

3. Nominarea organelor și a funcționarilor chemați să reprezinte societatea și să execute hotărîrile ei (prezident, comitet, funcționari), cum și stabilirea cercului de activitate pentru fiecare din ei.

4. Cercul de activitate al adunării generale, convocarea ei, ordinea discuției, modalitatea aducerei și a publicării hotărîrilor, stabilindu-se și aceea, că ce are să se întâmple, dacă adunarea generală nu a fost în număr pentru a aduce hotărîri valabile.

5. Modalitatea și condițiunile pentru acceptarea și aplicarea funcționarilor.

6. Dispozițiunile, cari sunt de aplicat în contra persoanelor numite în punctele 3 și 5, în caz de neîmplinire a datorinței, ori în caz de procedură ilegală, pentru a rămâne asigurată mersul neîmpedecat al afacerilor.

7. Drepturile și datorințele membrilor; în special are să fie stabilită competența cea mai mică, care dă îndreptățire la un vot, și aceea, că cei cu competențe mai mici cum au să se grupeze, ca să aibă drept de vot. Mai departe modalitatea folosirii imobilelor aflătoare în legăturile societății, și a averii societății.

8. Modalitatea valorizării produselor scoase din imobile, regularea manipulării materialului și a banilor, eventual modalitatea creării fondului de rezervă.

Statutele nu pot să stea în contradicție cu legile sau cu ordinațiunile.

§. 56. În statute poate fi abandonată stabilirea organelor chemate să reprezinte societatea și să execute hotărârile, și în locul lor, cercul de activitate al prezidentului poate fi dat primarului comunal, iar al comitetului poate fi dat antistiei comunale (primar, notar și încă un membru al antistiei comunale, designat din partea consiliului comunal), iar cercul de activitate al adunării generale poate fi trecut asupra consiliului comunal (reprezentanța comunală), cu excepția afacerilor atinse în §-ul 49 punct 1, 3, 5—10, și 15, și cu excepția investițiilor atinse în punctul 12 al aceluiaș paragraf. Cedarea cercului de activitate, autoritățile comunale nu pot să o refuze față de societățile constituite pe temeiul §-ilor 1 și 2.

Autoritățile comunale rezolvează afacerile societății, cu excepția chestiilor atinse în alineatul de mai nainte, după normele generale administrative, amăsurat cercului de activitate stabilit pentru organele corespunzătoare ale societății. În chestii de aprobare a hotărârilor aduse, și cu privire la remediile de drept, dispozițiile legii acesteia sunt normative însă și pentru autoritățile comunale, cu cerc de activitate primit dela societate.

Budgetele și socotelile societății sunt a se compune cu totul independent de alte budgete și socoteli.

Aceea, că membrii autorității comunale primesc vre-o remunerație pentru conducerea afacerilor societății, și dacă da, cât au să primească, — stabilește comisiunea administrativă, cu aprobarea ministrului de agricultură.

(Va urma).

REVISTA FINANCIARA.

Situațiunea.

Sibiu, 3 Aprilie 1913.

După un ultimo puternic, care a ridicat față de băncile de emisiune de pretutindeni pretensiuni foarte mari, situația pieței internaționale de bani s'a mai ameliorat în ultimele zile. La aceasta a contribuit firește și speranța, că în sfârșit se va termina războiul din Balcani și în curând se vor reîntoarce stări mai normale. Speranța aceasta s'a întărit mai ales în urma unor enunțaii recente ale ministrului prezident al Angliei, Grey, enunțaiile cărui au avut efectul, că discountul privat din Londra, care de luni de zile a fost aproape de rata oficială s'a redus la $4\frac{1}{2}\%$ — $4\frac{3}{16}\%$. În Berlin încă s'a redus discountul privat treptat la $5\frac{3}{8}\%$ — $5\frac{1}{4}\%$, iar în Paris s'a stabilit la $3\frac{3}{4}\%$.

În piața internă de bani ameliorarea situației se resimte mai puțin. Banca Austro-Ungară a avut un ultimo extraordinar de puternic. Sub influința știrilor de îmbunătățire a situației politice însă s'a redus și în Viena discountul privat treptat la $5\frac{3}{4}\%$ și apoi la $5\frac{3}{16}\%$. În Budapesta s'au discountat cambii de portofoliu cu $6\frac{1}{8}\%$ — $5\frac{5}{8}\%$.

CRONICĂ.

Rugare către băncile noastre. La numărul de față al revistei noastre alăturăm un «*Chestionar*» pentru «*Anuarul Băncilor Române pe 1914*». Rugăm on. noastre institute de bani a umplea acest Chestionar în toate rubricile sale și a ni-l retrimete *de urgență*, împreună cu *două exemplare* tipărite din bilanțul anului 1912.

Asemenea rugăm a ni-se trimete cu o cale, pentru completarea bibliotecii redacțiunii noastre, și câte un exemplar din statute.

*

Filiala din Ciochiș a „Vatrei” din Cluj a fost mutată cu ziua de 1 crt. la Beclean — Bethlen. Deschiderea filialei din Beclean și sistarea celei din Ciochiș a hotărât-o direcțiunea «Vatrei» în urma desființării judecătorei cercuale din Ciochiș.

Cu aceasta nouă filială orașelul Beclean, cu circa 3700 locuitori, are pe lângă două bănci maghiare, trei bănci românești: «Minerva», Filiala «Bistrițanei» din Bistrița și Filiala «Vatrei».

*

Cheltuelile militare înscrise în ultimele budgete ale marilor țări din univers sunt următoarele:

Rusia	1,938.000,000 fr.
Anglia	1,815.000,000 „
Germania	1,623.000,000 „
Statele-Unite	1,503.000,000 „
Franța	1,343.000,000 „
Austro-Ungaria	661.000,000 „
Italia	638.000,000 „
Japonia	478.000,000 „
Spania	310.000,000 „
Belgia	77.000,000 „
Olanda	68.000,000 „
Elveția	44.000,000 „

*

Situațiunea internațională a caselor de economie. După o dare de seamă statistică recentă capitalurile adunate la casele de economii din diferite țări au fost în:

	La sfârșitul		
	anului	Milioane mărci	Livrete
Prusia	1910	11.106,79	12.900.304
Restul imp. german	1910	16.780,57	21.534,034
Belgia	1909	774,40	2.727,171
Danemarca	1909	996,00	1.480,545
Anglia	1910	4.511,62	13.659.636
Franța	1909	4.382,43	13.678,785
Italia	1910	3.336,55	7.774,917
Olanda	1909	449,14	1.895,825
Norvegia	1910	570,42	1.001,310
Austria	1909	5.052,77	6.262,906
Rusia	1910	3.019,90	7.449,000
Suedia	1910	961,92	2.117,654
Elveția	1908	1.745,47	1.718,483
Ungaria	1910	2.088,63	2.019.724
Statele-Unite	1910	17.692,85	9.507,185
România	1911—1912	64,099	233,003

*

Modificarea legii firmelor în România. *Domnul N. Xenopol*, ministrul industriei și comerțului a elaborat o nouă lege pentru înscrierea firmelor. Cel mai important articol a noii legi este cel următor:

Art. 3. Nici un comerciant nu se va putea folosi de emblema aleasă pentru table, afișe prospecte, reclame, corespondență etc., dacă nu o va însoți de numele și pronumele său, care va trebui să fie scris în întregime — alătura, deasupra sau dedesubtul emblemei în mod vizibil și ceteș.

Societățile în nume colectiv și în comandită vor însoți emblema aleasă de «firma lor socială»; iar cele anonime și cooperative, de această indicațiune.

Comercianții cari exercită comerțul de bancă și societățile în nume colectiv sau în comandită, al căror obiect este acest comerț, nu-și vor putea alege emblemă, de care să se folosească.

Deasemenea comerțul lor prin table, afișe, prospecte, reclame, corespondențe etc., se va face prin adăugirea cuvântului «bancher» la numele și pronumele comerciantului, sau la numele «firmei sociale» a societății în nume colectiv sau în comandită, în care caz «firma socială» va fi urmată de explicațiunea: societate în nume colectiv sau în comandită.

Noua lege este chemată a pune capăt multor abuzuri, ce s'au putut face până acum în România, cu firmele răsunătoare cu ajutorul cărora s'a comis sumedenie de excrocherii în paguba mai ales a claselor inferioare a populațiunii.

S U M A R.

Datorințele publicului nostru față de mișcarea cooperativă. — **Lege despre izlazarurile comune neîmpărțite.** — *Revista financiară:* Situațiunea. — *Cronică:* Rugare către băncile noastre, Filiala din Ciochiș a «Vatrei» din Cluj, Cheltuielile militare, Situațiunea internațională a caselor de economie.

„POPORUL” institut de credit și economii societate pe acții în Lugoj.

CONCURS.

Institutul de credit și economii «Poporul» societate pe acții în Lugoj publică concurs pentru ocuparea postului de **director executiv** cu termen de 30 Iunie a. c. st. n.

Beneficiile directorului executiv sunt următoarele:

1. 4000 cor. salar anual,
2. 1000 cor. bani de cuartir,
3. tantieme în conformitate cu statutele.

Aspiranții au să dovedească:

- a) cunoștințele lor economice-financiare și juridice,
- b) cunoștința perfectă a limbilor: română, maghiară și germană;
- c) praxa de până acuma pe terenul economic-financiar.

Postul este de ocupat imediat după alegere, dar negreșit la 1 Ianuarie 1914.

Lugoj, din ședința Direcțiunii, ținută la 29 Martie 1913 st n.

DIRECȚIUNEA.

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de **cassier** la institutul de credit și economii «ECONOMUL» în Cluj se publică prin aceasta concurs cu termenul de 18 Aprilie n. 1913.

Concurenții vor înainta documentele de calificare și serviciu și își vor preciza minimul retribuțiilor, la cari reflectează.

Direcțiunea „Economului”.

„LINA”

reuniune de păstrare și credit ca însoț. în Cianul-deșert.

CONVOCARE

Membrii reuniunii de păstrare și credit „LINA” ca însoțire, sunt concheamați la

I-a adunare generală ordinară,

ce se va ține la **20 Aprilie 1913 d. a. la 2 ore** în școala gr.-cat. din Cianul-deșert (Pusztacsán).

Program:

1. *Constituirea adunării.*
2. *Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghiere pe anul de gestiune expirat.*
3. *Deciderea asupra profitului curat; darea absolutului direcțiunii și comitetului de reviziune.*
4. *Alegerea comitetului de reviziune pe 3 ani.*
5. *Eventuale propuneri.*

Cianul-deșert, la 27 Martie.

Direcțiunea.

(Vezi bilanțul pe pag. următoare).

„LINA”

takarék és hitelegylet mint szövetség, Pusztacsánon.

MEGHIVÓ

„LINA”, takarék és hitelegylet mint szövetség tagjai meghivatnak az

I-ső rendes közgyűlésre,

mely **1913 év április hó 20-án d. u. 2 orakor** a pusztacsáni gör.-kath. iskolában fog megtartani.

Sorrend:

1. *A gyűlés megalakulása.*
2. *Az igazgatóság és a felügyelőbizottság jelentése a múlt évről.*
3. *Határozat a tiszta nyereség fordítására, az igazgatóság és felügyelő bizottság felmentése ügyében.*
4. *A felügyelő bizottság 3 évre megválasztása.*
5. *Esetleges indítványok.*

Pusztacsán, 1913 márczius hó 27-én.

Az igazgatóság.

Activa—Vagyon.		Contul Bilanț cu 31 Dec. 1912. — Mérlegszámla 1912 Dec. hó 31-én.		Passiva—Teher.	
		K	f	K	f
Bani în cassă — Kézpénz	140·84	Părți fundamentale — Üzletrészek	1,417·46	Depuneri — Betétek	1,332·99
Imprumuturi — Kölcsönök	15,773·62	Cont-curent — Folyó számla	3,077·92	Reescont — Visszlesz. váltok	10,219·62
Mobiliar — Felszerelés	300·—	Interese anticipate — Előlegezett kamatok	264·20	Căștig — Nyereség	62·27
Spese de fondare — Alapítási költségek .	160·—				
		16,374·46		16,374·46	

Spese — Kiadások.		Contul profit și perdere. — Mérlegszámla 1912. Dec. hó 31-én.		Venite — Bevétel.	
		K	f	K	f
Interese după depuneri și quote — Betétek és üzlet részek u. kamat	79·68	Interese și alte venit — Kamatok és egyéb jövedelmek	1,556·54		
Interese de cont-curent și reescont — Folyó számla és visszlesz. kamata	1,362·86				
Spese de birou — Irodai költségek	51·73				
Căștig — Nyereség	62·27				
		1,556·54		1,556·54	

Cianul-deșert (Pusztacsán), 31 Decembrie 1912.

DIRECȚIUNEA: — AZ IGAZGATÓSÁG:

Samoil Poruțiu m. p., președ. Ioan Pescariu m. p., v.-președ. Ioan Fodorean m. p., cassar.
Gavril Coroi m. p. Petru Poruțiu m. p. Ioan Rus m. p.

Revăzut și aflat în consonanță cu cărțile. — Megvizsgáltatott és a könyvekkel összehangzonak találtatott.

Cianul-deșert (Pusztacsán), 27 Martie 1913.

Aurel Poruțiu m. p. Nemeș George m. p. Tănăsie Petean m. p.

„INSOȚIREA DE CREDIT“ în Sîg.

Activa — Vagyon.		Bilanț cu 31 Dec. 1912. — Mérlegszámla 1912. Dec. hó 31-én.		Pasiva — Teher	
		K	f	K	f
Cassa — Pénztári készlet	528·05	Părți fundamentale — Alaprezsetek	3,420·—	Depuneri — Betétek	7,645·02
Imprumuturi acordate — Folyósított kölcsönök	35,455·—	Depuneri — Betétek	7,645·02	Imprumut luat — Előlegek	24,900·—
Avansuri pentru fosfat — Mütrágya beszerzés	760·52	Fond de rezervă — Tartalékalap	100·—	Dare restantă — Hátralékos adó	68·30
Mobiliar — Felszerelés	288·—	Interese anticipate — Előre beszédett kamatok	1,046·30	Profit curat — Tiszta nyereség	377·75
Amortizare — Leírás	28·—				
Spese de fondare — Alapítási költségek	240·—				
Amortizare — Leírás	60·—				
Interese anticipate — Előre fizetett kamatok	373·80				
		37,557·37		37,557·37	

Eșite — Kiadás.		Contul Profit și Perdere — Nyereség és veszteség számla.		Intrate — Bevétel.	
		K	f	K	f
Interese după depuneri — Betét kamatok	480·14	Interese dela imprumuturi — Kötvénykölcsönök kamatai	2,647·08	Proviziuni — Jutalékok	974·09
Interese după imprumut — Előleg kamatai	2,238·27				
Salare — Tiszti fizetések	240·—				
Arândă — Házbér	70·—				
Spese de administrare — Üzleti költségek	69·87				
Porto postal — Postaköltségek	9·13				
Dare după interese la depun. — Betétek kamataidó	48·01				
Amortizări — Leírások	88·—				
Profit curat — Tiszta nyereség	377·75				
		3,621·17		3,621·17	

Sîg (Felsőszék), la 31 Decembrie 1912.

Direcțiunea: — Az igazgatóság:

Laurențiu Sima m. p., Mihai Flonta m. p., Ioan Cîrle m. p., Flore Tuns m. p., Vasile Flonta m. p.,
prez. — elnök. v.-prez. — alelnök. cassar. — pénztárnok.

Revăzut și aflat în ordine. — Átvizsgáltatott és helyesnek találtatott:

Sîg (Felsőszék), la 28 Februarie 1913.

Comitetul de supraveghiere: — A felügyelő bizottság:

Paul Nodiș m. p., prez. — elnök. Mihai Borz m. p., v.-prez. — alelnök. Mihai Szabó m. p.
Teodor Cîrle m. p. Teodor Flonta m. p.